

Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

► B

RÅDETS DIREKTIV 92/57/EEG

av den 24 juni 1992

om minimikrav för säkerhet och hälsa på tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser (åttonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

(EGT L 245, 26.8.1992, s. 6)

Ändrad genom:

Officiella tidningen

	nr	sida	datum
► <u>M1</u> Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/30/EG av den 20 juni 2007	L 165	21	27.6.2007

RÅDETS DIREKTIV 92/57/EEG

av den 24 juni 1992

om minimikrav för säkerhet och hälsa på tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser (åttonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 118a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾, som framlagts efter samråd med Rådgivande kommittén för arbetarskyddsfrågor,

i samarbete med Europaparlamentet ⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

Enligt artikel 118a i fördraget skall rådet genom direktiv fastställa minimikrav för att främja förbättringar, i synnerhet på arbetsmiljöns område, för att garantera en högre skyddsnivå för arbetstagarnas säkerhet och hälsa.

Enligt samma artikel får sådana direktiv inte medföra administrativa, ekonomiska och rättsliga hinder av sådan art att de motverkar bildande och utveckling av små och medelstora företag.

I kommissionens meddelande om dess program för arbetarskyddsfrågor ⁽⁴⁾ föreskrivs att ett direktiv skall antas i syfte att säkerställa arbetstagarnas säkerhet och hälsa på tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser.

Rådet uppmärksammade i sin resolution av den 21 december 1987 om arbetarskyddsfrågor ⁽⁵⁾ att kommissionen avsåg att inom en nära framtid föreslå rådet minimikrav för tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser.

På tillfälliga och rörliga arbetsplatser utsätts arbetstagarna för särskilt stora risker.

Otillfredsställande projektering eller planering på förberedelsestadiet har bidragit till över hälften av de arbetsolycksfall som inträffat på byggarbetsplatser inom gemenskapen.

De myndigheter som ansvarar för säkerhet och hälsa i arbetet inom varje medlemsstat skall underrättas, innan arbetet påbörjas, om byggnadsarbete vars omfattning överskrider en fastställd miniminivå.

Under utförandet av byggprojekt kan ett stort antal olycksfall orsakas av bristande samordning, särskilt då flera företag samtidigt eller efter varandra utför arbete på samma tillfälliga eller rörliga byggarbetsplats.

Det är därför nödvändigt att förbättra samordningen mellan de olika berörda parterna, såväl på projekterings- och planeringsstadiet som under utförandet av arbetet.

För att arbetstagarnas hälsa och säkerhet på tillfälliga eller rörliga arbetsplatser skall kunna säkerställas är det av avgörande betydelse att de minimikrav som utformats för att säkerställa en bättre säkerhets- och hälsostandard på tillfälliga och rörliga byggarbetsplatser iakttas.

Vidare kan egenföretagare och arbetsgivare som personligen deltar i byggnadsarbetet genom sin verksamhet på en tillfällig eller rörlig byggarbetsplats orsaka risker för arbetstagarnas hälsa och säkerhet.

⁽¹⁾ EGT nr C 213, 28.8.1990, s. 2, och EGT nr C 112, 27.4.1991, s. 4.

⁽²⁾ EGT nr C 78, 18.3.1990, s. 172, och EGT nr C 150, 15.6.1992.

⁽³⁾ EGT nr C 120, 6.5.1991, s. 24.

⁽⁴⁾ EGT nr C 28, 3.2.1988, s. 3.

⁽⁵⁾ EGT nr C 28, 3.2.1988, s. 1.

▼B

Det är därför nödvändigt att utvidga tillämpningsområdet för vissa i detta sammanhang betydelsefulla bestämmelser i rådets direktiv 89/655/EEG av den 30 november 1989 om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av arbetsutrustning i arbetet (andra särdirektivet) ⁽¹⁾ samt i rådets direktiv 89/656/EEG av den 30 november 1989 om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av personlig skyddsutrustning på arbetsplatsen (tredje särdirektivet) ⁽²⁾ till egenföretagare och arbetsgivare som personligen deltar i arbetet på byggplatsen.

Detta direktiv är ett särdirektiv enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder

för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet ⁽³⁾. Bestämmelserna i det direktivet skall därför tillämpas fullt ut i frågor som gäller tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser, utan att detta påverkar tillämpningen av strängare eller mer specificerade bestämmelser i detta direktiv.

Detta direktiv är ett led i arbetet med att praktiskt förverkliga den inre marknadens sociala dimension, med särskild hänsyn till de frågor som behandlas i rådets direktiv 89/106/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter ⁽⁴⁾ samt i rådets direktiv 89/440/EEG av den 18 juli 1989 om ändring av direktiv 71/305/EEG om samordning av förfarandena vid tilldelning av offentliga upphandlingskontrakt för byggnads- och anläggningsarbeten ⁽⁵⁾.

Kommissionen skall enligt rådets beslut 74/325/EEG ⁽⁶⁾ höra Rådgivande kommittén för arbetarskyddsfrågor, när förslag inom detta område utarbetas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

*Artikel 1***Tillämpningsområde**

1. I detta direktiv, som är det åttonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG, fastställs minimikrav för hälsa och säkerhet på tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser enligt definitionen i artikel 2 a.
2. Detta direktiv skall inte gälla borrhning och utvinning inom utvinningsindustrin i den mening som avses i artikel 1.2 i rådets beslut 74/326/EEG av den 27 juni 1974 om utvidgning av ansvarsområdet för Kommissionen för hälsa och säkerhet inom gruvindustrin till all industriell mineralutvinning ⁽⁷⁾.
3. Bestämmelserna i direktiv 89/391/EEG skall tillämpas fullt ut inom hela det tillämpningsområde som avses i punkt 1, utan att detta påverkar tillämpningen av strängare eller mer specificerade bestämmelser i detta direktiv.

*Artikel 2***Definitioner**

I detta direktiv avses med

⁽¹⁾ EGT nr L 393, 30.12.1989, s. 13.

⁽²⁾ EGT nr L 393, 30.12.1989, s. 18.

⁽³⁾ EGT nr L 183, 29.6.1989, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT nr L 40, 11.2.1989, s. 12.

⁽⁵⁾ EGT nr L 210, 21.7.1989, s. 1. Ändrat genom kommissionens beslut 90/380/EEG (EGT nr L 187, 19.7.1990, s. 55).

⁽⁶⁾ EGT nr L 185, 9.7.1974, s. 15. Senast ändrat genom anslutningsakten 1985.

⁽⁷⁾ EGT nr L 185, 9.7.1974, s. 18.

▼B

- a) tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser (nedan kallade byggarbetsplatser): varje byggarbetsplats på vilken byggnads- eller anläggningsarbete utförs; en icke fullständig förteckning över sådana arbeten finns i bilaga 1,
- b) byggherre: varje fysisk eller juridisk person för vars räkning ett byggnadsprojekt utförs,
- c) byggherrens ställföreträdare: varje fysisk eller juridisk person som för byggherrens räkning ansvarar för utformningen eller genomförandet eller övervakningen av genomförandet av ett projekt,
- d) egenföretagare: varje person, med undantag av sådana som avses i artikel 3 a-3 b i direktiv 89/391/EEG, som genom sin yrkesmässiga verksamhet bidrar till att ett projekt blir genomfört,
- e) samordnare för arbetsmiljöfrågor under projekterings- och planeringsstadiet: varje fysisk eller juridisk person som av byggherren eller dennes ställföreträdare anförtrots de uppgifter som avses i artikel 5 under projekterings- och planeringsstadiet,
- f) samordnare för arbetsmiljöfrågor under genomförandet: varje fysisk eller juridisk person som av byggherren eller dennes ställföreträdare anförtrots de uppgifter som avses i artikel 6 under genomförandet av projektet.

*Artikel 3***Utseende av samordnare - arbetsmiljöplan - förhandsanmälan**

1. Byggherren eller hans ställföreträdare skall utse en eller flera samordnare för arbetsmiljöfrågor, enligt definitionerna i artikel 2 e-2 f, för varje byggarbetsplats där mer än en entreprenör är verksam.

2. Byggherren eller hans ställföreträdare skall se till att en arbetsmiljöplan upprättas enligt artikel 5 b innan byggarbetsplatsen etableras.

Medlemsstaterna får, efter samråd med såväl arbetsgivare som arbetstagare, medge undantag från bestämmelserna i första stycket, utom då det gäller byggnadsarbete

— som innebär sådana särskilda risker som anges i förteckningen i bilaga 2, eller

— för vilket det erfordras en förhandsanmälan enligt punkt 3 i denna artikel.

3. Då det gäller byggarbetsplatser

— på vilka arbetet beräknas pågå under längre tid än 30 arbetsdagar och där mer än 20 arbetstagare sysselsätts samtidigt, eller

— på vilka arbetsvolymen beräknas överstiga 500 mandagar,

skall byggherren eller hans ställföreträdare, innan arbetet påbörjas, till de behöriga myndigheterna lämna en förhandsanmälan enligt bilaga 3.

Förhandsanmälan skall finnas uppsatt väl synligt på byggarbetsplatsen och, då så är nödvändigt, uppdateras regelbundet.

*Artikel 4***Projekterings- och planeringsstadiet: allmänna principer**

Byggherrens ställföreträdare eller, om så är lämpligt, byggherren skall iaktta de allmänna principer för förebyggande av risker för hälsa och säkerhet, som återfinns i direktiv 89/391/EEG, under varje skede av projekteringen och planeringen och särskilt

— då frågor om projektering och/eller planering av de olika arbetsmoment som skall utföras samtidigt eller efter varandra avgörs,

▼B

- vid beräkningen av tidsåtgången för sådana arbetsmoment. Då så är nödvändigt skall man även beakta den arbetsmiljöplan och den dokumentation som upprättats enligt artikel 5 b eller 5 c, eller som anpassats enligt artikel 6 c.

*Artikel 5***Projekterings- och planeringsstadiet: samordnarnas uppgifter**

Den eller de samordnare för arbetsmiljöfrågor under projekterings- och planeringsstadiet som utsetts enligt artikel 3.1 skall

- a) samordna genomförandet av bestämmelserna i artikel 4,
- b) upprätta, eller låta upprätta, en arbetsmiljöplan i vilken de regler som skall gälla på byggarbetsplatsen anges. I den utsträckning det behövs skall den verksamhet som skall bedrivas på platsen beaktas. I denna plan skall även ingå särskilda åtgärder för arbete som tillhör en eller flera av kategorierna i bilaga 2,
- c) utarbeta en dokumentation som är anpassad till projektets art och som innehåller relevant information i arbetsmiljöfrågor som skall beaktas vid de efterföljande arbetena.

*Artikel 6***Genomförandeskedet: samordnarnas uppgifter**

Den eller de samordnare för arbetsmiljöfrågor under genomförandeskedet som utsetts enligt artikel 3.1 skall

- a) samordna tillämpningen av de allmänna principerna för förebyggande av risker i arbetet
  - då tekniska eller organisatoriska frågor om planeringen av de olika arbetsmoment som skall utföras samtidigt eller efter varandra avgörs,
  - vid beräkningen av tidsåtgången för sådana arbetsmoment,
- b) samordna tillämpningen av gällande bestämmelser för att säkerställa att arbetsgivare och egenföretagare, om detta är nödvändigt för att skydda arbetstagarna,
  - tillämpar de principer som avses i artikel 8 systematiskt,
  - då så krävs, följer den arbetsmiljöplan som avses i artikel 5 b,
- c) genomföra, eller låta genomföra, alla anpassningar som kan komma att krävas av den arbetsmiljöplan som avses i artikel 5 b och den dokumentation som avses i artikel 5 c med hänsyn till hur arbetet fortskrider och de eventuella förändringar som ägt rum,
- d) organisera samarbetet mellan arbetsgivarna, även mellan arbetsgivare som avlöser varandra på samma byggarbetsplats, och samordningen av deras verksamhet i syfte att skydda arbetstagarna och förebygga olyckor och hälsorisker i arbetet samt organisera den ömsesidiga information som föreskrivs i artikel 6.4 i direktiv 89/391/EEG och därvid se till att egenföretagare, då så är nödvändigt, deltar i denna verksamhet,
- e) samordna åtgärder för att kontrollera att arbetena genomförs på ett korrekt sätt,
- f) vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att endast behöriga personer ges tillträde till byggarbetsplatsen.

▼B*Artikel 7***Byggherrens, hans ställföreträdarens och arbetsgivarnas ansvarsområden**

1. Det faktum att byggherren eller hans ställföreträdare har utsett en eller flera samordnare för de uppgifter som avses i artikel 5 och 6 befriar inte byggherren eller ställföreträdaren från ansvar för dessa uppgifter.
2. Tillämpningen av artikel 5 och 6 samt punkt 1 i denna artikel inskränker inte det arbetsgivaransvar som föreskrivs i direktiv 89/391/EEG.

*Artikel 8***Tillämpningen av artikel 6 i direktiv 89/391/EEG**

Då arbetet pågår skall de principer som fastställts i artikel 6 i direktiv 89/391/EEG tillämpas, särskilt i fråga om

- a) att upprätthålla god ordning och städning på arbetsplatsen,
- b) att man när platser för arbete väljs tar hänsyn till möjligheterna till tillträde samt att inrätta tillträdes- och transportvägar,
- c) förhållandena vid materialhanteringen,
- d) tekniskt underhåll, förhandskontroll och återkommande kontroll av installationer och utrustning i syfte att korrigera brister som kan påverka arbetstagarnas hälsa och säkerhet,
- e) att avgränsa och inrätta områden för förvaring av material, särskilt farliga ämnen och produkter,
- f) förhållandena då använt farligt material förs bort från arbetsplatsen,
- g) förvaring och omhändertagande eller bortförande av avfall och byggsrot,
- h) att anpassa den faktiska tidstilldelningen till olika slag av arbete eller arbetsmoment med hänsyn till hur arbetet fortskrider,
- i) samarbetet mellan arbetsgivare och egenföretagare,
- j) samverkan med övrig yrkesmässig verksamhet som pågår inom eller i närheten av byggarbetsplatsen.

*Artikel 9***Arbetsgivarnas skyldigheter**

För att säkerställa hälsa och säkerhet på byggarbetsplatsen skall arbetsgivarna, med beaktande av vad som sägs i artikel 6 och 7

- a) särskilt vid tillämpningen av artikel 8, vidta åtgärder som överensstämmer med de minimikrav som anges i bilaga 4,
- b) ta hänsyn till arbetsmiljösamordnarnas anvisningar.

*Artikel 10***Andra gruppers skyldigheter**

1. För att säkerställa hälsa och säkerhet på byggarbetsplatsen skall egenföretagare
  - a) i tillämpliga delar särskilt iaktta följande:

▼B

- i) Kraven i artikel 6.4 och artikel 13 i direktiv 89/391/EEG samt i artikel 8 och bilaga 4 i detta direktiv.
  - ii) Artikel 4 i direktiv 89/655/EEG och tillämpliga bestämmelser i bilagan till det direktivet.
  - iii) Artikel 3, 4.1-4.4, 4.9 och 5 i direktiv 89/656/EEG.
- b) ta hänsyn till arbetsmiljösamordnarnas anvisningar.
2. För att säkerställa hälsa och säkerhet på byggarbetsplatsen skall arbetsgivare som personligen tar del i arbetena
- a) i tillämpliga delar särskilt iaktta följande:
    - i) Artikel 13 i direktiv 89/391/EEG.
    - ii) Artikel 4 i direktiv 89/655/EEG och tillämpliga bestämmelser i bilagan till det direktivet.
    - iii) Artikel 3, 4.1-4.4, 4.9 och 5 i direktiv 89/656/EEG.
  - b) ta hänsyn till arbetsmiljösamordnarnas påpekanden.

*Artikel 11***Information till arbetstagarna**

1. Utan att tillämpningen av artikel 10 i direktiv 89/391/EEG påverkas skall arbetstagarna eller deras representanter informeras om de åtgärder som gäller arbetsmiljön på byggarbetsplatsen.
2. Informationen skall vara begriplig för de arbetstagare den riktas till.

*Artikel 12***Samråd med och medverkan av arbetstagarna**

Samråd med och medverkan av arbetstagarna och/eller deras representanter skall ske enligt artikel 11 i direktiv 89/391/EEG i frågor som omfattas av artikel 6, 8 och 9 i det här direktivet. När det behövs skall samordning ske mellan arbetstagarna eller deras representanter vid de olika företag som bedriver verksamhet på byggarbetsplatsen med hänsyn till risknivån och byggarbetsplatsens storlek.

*Artikel 13***Ändringar av bilagorna**

1. Ändringar av bilaga 1-3 skall antas av rådet enligt det förfarande som fastställs i fördragets artikel 118a.
2. Rent tekniska justeringar av bilaga 4 till följd av
  - direktiv som antas i fråga om teknisk harmonisering och standardisering beträffande tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser, och/eller
  - den tekniska utvecklingen, ändringar i internationella regler och specifikationer eller ny kunskap som har betydelse för tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser

skall antas enligt det förfarande som fastställs i artikel 17 i direktiv 89/391/EEG.

▼B

Artikel 14

Slutbestämmelser

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 31 december 1993.

De skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. När medlemsstaterna antar sådana bestämmelser skall dessa innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

3. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de redan har antagit eller som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

▼M1

▼B

Artikel 15

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

▼B

BILAGA 1

**ICKE UTTÖMMANDE FÖRTECKNING ÖVER DE BYGG- OCH
ANLÄGGNINGSARBETEN SOM AVSES I ARTIKEL 2 a I DETTA
DIREKTIV**

1. Schaktning
2. Markarbeten
3. Byggnadsarbete
4. Montering och nedmontering av prefabricerade element
5. Ombyggnad eller inredning
6. Ändringar
7. Renovering
8. Reparationer
9. Nedmontering
10. Rivning
11. Löpande underhåll
12. Periodiskt underhåll - Måleri- och rengöringsarbeten
13. Dränering

*BILAGA 2***ICKE UTTÖMMANDE FÖRTECKNING ÖVER ARBETEN MED
SÄRSKILDA ARBETSMILJÖRISKER SOM AVSES I ARTIKEL 3.2
ANDRA STYCKET I DETTA DIREKTIV**

1. Arbete som utsätter arbetstagarna för risk att begravas under jordmassor, sjunka ned i träskmark eller falla från höjder, då denna risk allvarligt ökas genom arbetets eller arbetsprocessernas natur eller miljön på arbetsstället eller byggarbetsplatsen (*)
2. Arbete där arbetstagarna exponeras för kemiska eller biologiska ämnen som medför särskild fara för deras hälsa och säkerhet eller som i lagstiftningen omfattas av krav på hälsokontroll.
3. Arbete där arbetstagarna exponeras för joniserande strålning och för vilka kontroll- eller övervakningsområden enligt definitionen i artikel 20 i direktiv 80/836/Euratom ⁽¹⁾ skall inrättas.
4. Arbete i närheten av högspänningsledningar.
5. Arbete som medför drunkningsrisk.
6. Arbete i brunnar och tunnlar samt markarbete under jord.
7. Arbete som utförs av under vattnet med dykarutrustning.
8. Arbete som utförs i tryckluftskassun.
9. Arbete vid vilket sprängämnen används.
10. Arbete vid vilket montering eller nedmontering av tunga prefabricerade element ingår.

(*) Vid tillämpningen av punkt 1 kan medlemsstaterna välja att införa sifferbeteckningar för de olika fall som avses i denna punkt.

⁽¹⁾ EGT nr L 246, 17.9.1980, s. 1. Senast ändrat genom direktiv 84/467/Euratom (EGT nr L 265, 5.10.1984, s. 4).

BILAGA 3

**INNEHÅLL I DEN FÖRHANDSANMÄLAN SOM AVSES I ARTIKEL 3.3
FÖRSTA STYCKET I DETTA DIREKTIV**

1. Avsändningsdatum: .....
2. Byggarbetsplatsens fullständiga adress: .....
.....
3. Byggherrens (eller byggherrarnas) namn och adress: .....
.....
4. Typ av projekt: .....
5. Byggherrens (eller byggherrarnas) ställföreträdarens namn och adress: .....
.....
6. Arbetsmiljösamordnare under projekterings- och planeringsskedet (namn
och adress): .....
.....
7. Arbetsmiljösamordnare under genomförandeskedet (namn och adress): .....
.....
.....
8. Planerat datum för byggstart: .....
9. Planerad tidsåtgång för arbetet på byggarbetsplatsen: .....
10. Uppskattat maximiantal arbetstagare på byggarbetsplatsen: .....
11. Planerat antal entreprenörer och egenföretagare på byggarbetsplatsen: .....
.....
12. Uppgifter om redan utsedda entreprenörer: .....
.....
.....
.....

BILAGA 4

MINIMIKRAV I FRÅGA OM ARBETSMILJÖN PÅ BYGGARBETSPLATSER

(Se artikel 9 a och 10.1 a i i detta direktiv)

Inledande anmärkningar

De skyldigheter som fastställs i denna bilaga skall gälla när det krävs på grund av byggarbetsplatsens karaktär, verksamhetens art, omständigheterna eller någon risk.

Med lokaler avses i denna bilaga bl.a. bodar.

DEL A

ALLMÄNNA MINIMIKRAV PÅ BYGGARBETSPLATSER

1. *Stabilitet och hållfasthet*
  - 1.1 Material, utrustning och komponenter i allmänhet som, om de kommer i rörelse, kan påverka arbetstagarnas arbetsmiljö skall stabiliseras på lämpligt och säkert sätt.
  - 1.2 Beträdande av ytor med otillräcklig hållfasthet får endast tillåtas om lämplig utrustning eller lämpliga hjälpmedel tillhandahålls som gör det möjligt att utföra arbetet på ett säkert sätt.
2. *Installationer för energidistribution*
  - 2.1 Installationerna skall utformas, utföras och användas så att de inte kan medföra risk för brand eller explosion. Personalen skall skyddas på lämpligt sätt mot risken för livsfarlig direkt eller indirekt kontakt med elektrisk ström.
  - 2.2 Utformningen, utförandet och valet av utrustning och skyddsanordningar skall ske med hänsyn till slag och styrka hos den distribuerade energin, yttre förhållanden och kompetensen hos den personal som helt eller delvis har tillträde till installationerna.
3. *Utrymningsvägar och nödutgångar*
  - 3.1 Utrymningsvägar och nödutgångar skall vara fria från hinder och så direkt som möjligt leda till ett säkert område.
  - 3.2 I händelse av fara skall arbetstagarna så snabbt och säkert som möjligt kunna utrymma alla arbetsplatser.
  - 3.3 Antalet utrymningsvägar och nödutgångar och deras fördelning och mått skall avpassas efter byggplatsens och lokalernas användning, utrustning och storlek och efter det största antal människor som kan vistas där samtidigt.
  - 3.4 Särskilda utrymningsvägar och nödutgångar skall markeras med skyltar utformade enligt de bestämmelser i nationell lagstiftning som antagits för att följa direktiv 77/576/EEG ⁽¹⁾.
Dessa skyltar skall vara tillräckligt hållbara och placeras på lämpliga platser.
  - 3.5 Utrymningsvägar och nödutgångar samt förbindelseleder och dörrar som leder till dem skall vara fria från hinder så att de när som helst kan användas utan olägenhet.
  - 3.6 Utrymningsvägar och nödutgångar som kräver belysning skall ha nödbelysning med tillräcklig styrka i händelse av fel på belysningen.
4. *Upptäckt och bekämpning av brand*
  - 4.1 Brandredskap och vid behov branddetektorer och alarmsystem skall finnas och till antal och utformning vara anpassade till byggplatsens egenskaper, lokalernas storlek och användning, utrustningen på byggarbetsplatsen, de fysiska och kemiska egenskaperna hos förekommande äm-

⁽¹⁾ EGT nr L 229, 7.9.1977, s. 12. Senast ändrat genom direktiv 79/640/EEG (EGT nr L 183, 19.7.1979, s. 1).

▼B

nen samt det största antal människor som samtidigt kan vistas i lokalerna och på byggarbetsplatsen.

- 4.2 Brandredskap, branddetektorer och alarmsystem skall kontrolleras och underhållas regelbundet.

Lämpliga provningar och övningar skall ske regelbundet.

- 4.3 Brandsläckningsutrustning som inte är automatisk skall vara lättåtkomlig och lätthanterlig.

Utrustningen skall markeras med skyltar utformade enligt de bestämmelser i nationell lagstiftning som antagits för att följa direktiv 77/576/EEG.

Dessa skyltar skall vara tillräckligt hållbara och placeras på lämpliga platser.

5. *Ventilation*

Åtgärder skall vidtas för att se till att det finns tillräcklig mängd frisk luft med hänsyn till de arbetsmetoder som används och de fysiska krav som ställs på arbetstagarna.

Om man använder mekanisk ventilation skall denna hållas i fungerande skick och får inte utsätta arbetstagarna för hälsoskadligt drag.

När det är nödvändigt för arbetstagarnas hälsa skall eventuella funktionsfel indikeras av ett kontrollsystem.

6. *Exponering för särskilda risker*

- 6.1 Arbetstagarna får inte exponeras för skadliga bullernivåer eller skadlig yttre påverkan (t.ex. gaser, ånga och damm).

- 6.2 Om arbetstagarna måste beträda ett område där luften kan innehålla giftiga eller skadliga ämnen, ha otillräcklig syrehalt eller vara lättantändlig skall luften i detta slutna område kontrolleras och lämpliga åtgärder vidtas för att förebygga risker.

- 6.3 En arbetstagare får under inga omständigheter exponeras för mycket farlig atmosfär i slutna utrymmen.

Minimikravet är att han hela tiden kan iakttas utifrån och att alla lämpliga åtgärder vidtas för att ge honom snabb och effektiv hjälp.

7. *Temperatur*

Under arbetstid skall temperaturen vara lämplig för den mänskliga organismen med hänsyn till de arbetsmetoder som används och de fysiska krav som ställs på arbetstagarna.

8. *Naturlig och artificiell belysning på arbetsplatser, i lokaler samt på förbindelseleder på byggarbetsplatsen*

- 8.1 Arbetsplatserna, lokalerna och förbindelselederna skall så långt möjligt anordnas så att de får tillräckligt dagsljus och nattetid samt då dagsljuset inte är tillräckligt vara utrustade med lämplig och tillräcklig artificiell belysning. Då så är nödvändigt skall portabla, stötsäkra ljuskällor användas.

Färgen på det artificiella ljus som används får inte påverka varseblivningen av signaler eller skyltar.

- 8.2 Ljusinstallationerna i lokaler samt på arbetsplatser och förbindelseleder skall placeras så att den valda belysningstypen inte innebär någon olycksrisk för arbetstagarna.

- 8.3 Lokaler, arbetsplatser och förbindelseleder där arbetstagarna är speciellt utsatta för risker i händelse av strömavbrott skall vara utrustade med nödbelysning av tillräcklig styrka.

9. *Dörrar och portar*

- 9.1 Skjutdörrar skall vara utrustade med en säkerhetsanordning, som förhindrar att de spårar ur och välter.

- 9.2 Dörrar och portar som öppnas uppåt skall vara försedda med en mekanism som förhindrar att de faller ned.

- 9.3 Dörrar och portar utmed utrymningsvägar skall markeras på lämpligt sätt.

▼B

- 9.4 Dörrar för gående skall finnas i omedelbar närhet till portar som huvudsakligen är avsedda för fordonstrafik, om det inte är riskfritt för gående att passera. Sådana dörrar skall vara tydligt markerade och får aldrig blockeras.
- 9.5 Maskindrivna dörrar och portar skall fungera på ett sådant sätt att arbetstagarna inte utsätts för någon olycksrisk.
- De skall vara utrustade med nödstopp som är lätta att känna igen och lätta att komma åt och det skall vara möjligt att öppna dem manuellt om de inte öppnar automatiskt vid strömavbrott.
10. *Förbindelseleder - riskområden*
- 10.1 Förbindelseleder, inklusive trappor, fasta stegar, lastkajer och lastbryggor, skall dimensioneras, placeras, anläggas och göras framkomliga så att de lätt, säkert och ändamålsenligt ger tillträde utan att arbetstagare som är sysselsatta i närheten av dessa förbindelseleder därigenom utsätts för risk.
- 10.2 Förbindelseleder för gångtrafik och/eller godstrafik, inklusive på- och avlastning, skall dimensioneras efter antalet möjliga användare och verksamhetens art.
- Om transportmedel används på förbindelselederna skall ett tillräckligt säkerhetsavstånd avsättas eller tillräckliga skyddsanordningar finnas för övriga som vistas på byggarbetsplatsen.
- Förbindelselederna skall vara tydligt markerade, inspekteras regelbundet och underhållas på ett tillfredsställande sätt.
- 10.3 Tillräckligt stort fritt utrymme skall lämnas mellan vägar för fordonsstrafik och dörrar, portar, leder för gående, korridorer och trappor.
- 10.4 Om det på byggarbetsplatsen finns områden dit tillträdesrätten är begränsad skall dessa förses med anordningar som hindrar obehöriga arbetstagare från att komma in.
- Lämpliga åtgärder skall vidtas för att skydda de arbetstagare som har tillstånd att uppehålla sig på dessa riskområden.
- Riskområden skall vara tydligt markerade med skyltar.
11. *Lastkajer och lastbryggor*
- 11.1 Lastkajer och lastbryggor skall vara lämpligt avpassade efter måtten på det som skall transporteras.
- 11.2 Lastkajer skall ha minst en utgång.
- 11.3 Lastbryggor skall vara så säkra att arbetstagarna inte kan falla ned.
12. *Rörelsefrihet på arbetsplatsen*
- Måtten på arbetsplatsens golvyta skall ge arbetstagarna den rörelsefrihet som krävs för att utföra arbetet med hänsyn tagen till den utrustning och apparatur som finns på arbetsplatsen.
13. *Första hjälpen*
- 13.1 Arbetsgivaren skall se till att första hjälpen kan ges och att utbildad personal alltid finns tillgänglig.
- Åtgärder skall vidtas så att arbetstagare som drabbats av olycksfall eller plötslig sjukdom kan föras från platsen för medicinsk vård.
- 13.2 Det skall finnas en eller flera lokaler för första hjälpen när verksamhetens art eller omfattning kräver detta.
- 13.3 Lokalerna för första hjälpen skall vara försedda med de installationer och den utrustning för första hjälpen som behövs och de skall vara lättillgängliga för bårtransport.
- De skall vidare ha vägvisande skyltning enligt de bestämmelser i nationell lagstiftning som antagits för att följa direktiv 77/576/EEG.
- 13.4 Dessutom skall det finnas första hjälpenutrustning på alla ställen där arbetsförhållandena kräver det.
- Denna utrustning skall vara markerad på lämpligt sätt och lättåtkomlig.

▼B

Adress och telefonnummer till ambulans och räddningstjänst på platsen skall anges väl synligt.

14. *Hygienutrymmen*

14.1 Omklädningsrum och klädskap

14.1.1 Lämpliga omklädningsrum skall ställas till arbetstagarnas förfogande, om de måste bära särskilda arbetskläder och om man inte kan begära att de skall byta om någon annanstans av hälso- eller anständighetsskäl.

Omklädningsrummen skall vara lättåtkomliga, ha tillräcklig kapacitet och vara utrustade med sittplatser.

14.1.2 Omklädningsrummen skall vara tillräckligt stora och utrustade så att varje arbetstagare vid behov kan torka såväl arbetskläder som gångkläder och personliga tillhörigheter samt låsa in dem.

Om omständigheterna kräver det (t.ex. förekomst av farliga ämnen, fukt eller smuts) skall förvaringsutrymmena för arbetskläder vara åtskilda från utrymmena för gångkläder och personliga tillhörigheter.

14.1.3 Män och kvinnor skall ha skilda omklädningsrum eller skild användning av dem.

14.1.4 När omklädningsrum inte krävs enligt punkt 14.1.1 första stycket skall varje arbetstagare ha en plats där han kan låsa in sina gångkläder och personliga tillhörigheter.

14.2 Duschar och tvättställ

14.2.1 Arbetstagarna skall ha ändamålsenliga duschar i tillräckligt antal till sitt förfogande, när verksamhetens art eller hälsoskäl kräver det.

Det skall finnas skilda duschrum för män och kvinnor eller skild användning av dem.

14.2.2 Duschrummen skall vara tillräckligt stora för att varje arbetstagare skall kunna tvätta sig under tillräckligt hygieniska förhållanden.

Duscharna skall ha rinnande kallt och varmt vatten.

14.2.3 Om duschar inte krävs enligt punkt 14.2.1 första stycket skall det finnas ändamålsenliga tvättställ i tillräckligt antal med rinnande vatten (vid behov varmt) i närheten av arbetsplatserna och omklädningsrummen.

Om det är nödvändigt av anständighetsskäl, skall det finnas skilda tvättställ för kvinnor och män eller skild användning av dem.

14.2.4 Om dusch- eller tvättrummen är skilda från omklädningsrummen skall det finnas bekväm förbindelse mellan dem.

14.3 Toaletter och tvättställ

Särskilda utrymmen med tillräckligt antaltoaletter och tvättställ skall finnas i närheten av arbetsplatserna, pausutrymmena, omklädningsrummen samt dusch- och tvättrummen.

Det skall finnas skildatoaletter för män och kvinnor eller skild användning av dem.

15. *Vilrum och pausutrymmen*

15.1 När så krävs med hänsyn till arbetstagarnas hälsa och säkerhet, särskilt på grund av verksamhetens art, antalet anställda eller byggarbetsplatsens avskilda belägenhet, skall arbetstagarna förfoga över lättillgängliga vilrum eller pausutrymmen.

15.2 Vilrummen eller pausutrymmena skall vara tillräckligt stora och försedda med tillräckligt många bord och stolar med ryggstöd i förhållande till antalet arbetstagare.

15.3 Om lokaler av detta slag saknas skall arbetstagarna på annat sätt ges tillgång till utrymmen där de kan uppehålla sig under avbrott i arbetet.

15.4 Lokaler för inkvartering skall, såvida de inte används endast i undantagsfall, ha tillräcklig sanitetsutrustning, rum för vila och rum för fritid.

De skall vara utrustade med sängar, skåp, bord och stolar med ryggstöd i tillräckligt antal i förhållande till antalet arbetstagare och, i tillämpliga fall, fördelas med hänsyn till arbetstagarnas kön.

▼ B

- 15.5 Lämpliga åtgärder skall vidtas för att skydda icke-rökare mot obehag av tobaksrök i vilrum och pausutrymmen.
16. *Gravida kvinnor och ammande mödrar*
Gravida kvinnor och ammande mödrar skall ha möjlighet att ligga och vila under lämpliga förhållanden.
17. *Handikappade arbetstagare*
Arbetsplatserna skall, då så är nödvändigt, planeras så att de kan användas av handikappade arbetstagare.
Denna bestämmelse gäller särskilt dörrar, gångar, trappor, duschar, tvättställen, toaletter och arbetsplatser där handikappade arbetstagare är sysselsatta eller som de behöver använda.
18. *Övriga bestämmelser*
- 18.1 Byggarbetsplatsen skall avgränsas på väl synligt och lätt identifierbart sätt och vara försedd med skyltar runt om och i den omedelbara närheten.
- 18.2 På byggarbetsplatsen skall arbetstagarna ha tillgång till tillräckligt med dricksvatten och eventuellt annan lämplig alkoholfri dryck såväl i vistelseutrymmena som i närheten av arbetsplatserna.
- 18.3 Arbetstagarna skall
- ges möjlighet att inta sina måltider under tillfredsställande förhållanden,
  - då så är lämpligt, ges möjlighet att laga egen mat under tillfredsställande förhållanden.

DEL B

SÄRSKILDA MINIMIKRAV FÖR ARBETSPLATSER PÅ BYGGEN**Inledande anmärkning**

Om särskilda omständigheter kräver detta får nedanstående uppdelning av minimikraven i två avsnitt frångås.

Avsnitt I

Arbetsplatser inomhus på byggen

1. *Stabilitet och hållfasthet*
Lokalernas struktur och hållfasthet skall vara avpassade till deras användning.
2. *Nödutgångsdörrar*
Nödutgångsdörrar skall öppnas utåt.
Nödutgångsdörrar får inte vara låsta eller reglade så att de inte lätt och omedelbart kan öppnas av vem som helst som kan behöva använda dem i en nödsituation.
Skjutdörrar eller roterdörrar är inte tillåtna för användning som nödutgångsdörrar.
3. *Ventilation*
Om installationer för luftkonditionering eller fläktventilation används, skall de fungera så att arbetstagarna inte utsätts för obehagligt drag.
Eventuella avlagringar eller smuts som förorenar inandningsluften och därigenom kan innebära en direkt fara för arbetstagarnas hälsa skall avlägsnas utan dröjsmål.
4. *Temperatur*
- 4.1 Temperaturen i pausutrymmen, lokaler för arbetsledningen, hygienutrymmen, matsalar och lokaler för första hjälpen skall vara avpassad till användningen av respektive lokal.

▼B

- 4.2 Fönster, takfönster och glasmellanväggar skall vara utformade så att alltför stor inverkan av solljus på arbetsplatsen kan undvikas med hänsyn till arbetets art och lokalens användning.
5. *Naturlig och artificiell belysning*
Arbetsplatserna skall så långt möjligt anordnas så att de får tillräckligt dagsljus och utrustas med den artificiella belysning som behövs för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet.
6. *Golv, väggar, innertak och yttertak*
- 6.1 Arbetsplatsernas golv får inte ha några farliga upphöjningar, hål eller lutningar och de skall vara fasta, stabila och halksäkra.
- 6.2 Golvets, väggarnas och innertakens ytskikt skall vara sådana att de kan rengöras eller förnyas till en godtagbar hygienisk standard.
- 6.3 Genomsynliga och genomskinliga väggar, i synnerhet skiljeväggar helt av glas, i lokaler eller i närheten av arbetsplatser eller förbindelseleder skall vara tydligt markerade och gjorda av ett säkert material eller vara avskärmade från sådana platser eller förbindelseleder så att arbetstagarna inte kan komma i kontakt med väggarna eller bli skadade om väggarna splittras.
7. *Fönster och takfönster*
- 7.1 Arbetstagarna skall kunna öppna, stänga, reglera eller fästa fönster, takfönster eller ventilationsdon på ett säkert sätt.
När fönstren eller donen är öppna får de inte stå i ett sådant läge att de utgör en fara för arbetstagarna.
- 7.2 Fönster och takfönster skall utformas med hänsyn till rengöringsutrustning, eller förses med anordningar, som gör det möjligt att rengöra dem utan fara för de arbetstagare som utför detta arbete eller för arbetstagare som befinner sig i närheten.
8. *Dörrar och portar*
- 8.1 Dörrarnas och portarnas placering, antal, material och mått skall anpassas till lokalernas och utrymmenas beskaffenhet och användning.
- 8.2 Genomsynliga dörrar skall ha lämplig markering på en höjd där den är väl synlig.
- 8.3 Svängdörrar och svängportar skall vara genomsynliga eller ha siktrutor.
- 8.4 Om genomsynliga eller genomskinliga ytor på dörrar och portar inte är gjorda av ett säkert material och om det finns en fara att arbetstagarna skulle skadas om en dörr eller port skulle splittras, skall ytorna skyddas mot att krossas.
9. *Förbindelseleder*
Förbindelselederna skall vara tydligt markerade när det behövs för arbetstagarnas skydd med hänsyn till användningen och utrustningen av lokalerna.
10. *Särskilda åtgärder för rulltrappor och rullramper*
Rulltrappor och rullramper skall fungera på ett säkert sätt.
De skall vara försedda med nödvändiga säkerhetsanordningar.
De skall vara försedda med nödstopp som är lätta att känna igen och lättåtkomliga.
11. *Lokalernas mått och luftvolym*
Arbetslokaler skall ha tillräcklig yta och höjd för att arbetstagarna skall kunna utföra sitt arbete utan fara för sin säkerhet, hälsa eller välbefinnande.

Avsnitt II

Arbetsplatser utomhus på byggarbetsplatser

1. *Stabilitet och hållfasthet*
- 1.1 Högt eller djupt belägna rörliga eller fasta arbetsplatser skall vara hållfasta och stabila med hänsyn till

▼B

- det antal arbetstagare som vistas på dem,
- den maximala belastning de kan utsättas för och viktfordelningen,
- den yttre påverkan de kan utsättas för.

Om underlaget och de övriga beståndsdelarna i sådana arbetsplatser inte är stabila i sig själva, skall stabiliteten säkerställas med lämpliga och säkra fastgöringsmetoder för att undvika att arbetsplatsen helt eller delvis bringas i rörelse oväntat eller utan yttre påverkan.

1.2. **Kontroll**

Stabiliteten och hållfastheten skall kontrolleras på lämpligt sätt och särskilt efter varje höjning eller sänkning av arbetsplatsen.

2. *Installationer för energidistribution*

2.1 Installationer för energidistribution på byggarbetsplatsen, särskilt sådana som är utsatta för yttre påverkan, skall kontrolleras och underhållas regelbundet.

2.2 Tidigare installationer, som fanns innan byggarbetet påbörjades, skall identifieras, kontrolleras och markeras med tydliga skyltar.

2.3 Befintliga elektriska luftledningarna skall alltid när så är möjligt ledas förbi byggarbetsplatsen eller stängas av.

Om detta inte är möjligt skall avspärningar upprättas eller varningsskyltar placeras ut för att säkerställa att fordon och installationer hålls på avstånd.

Lämpliga varningsskyltar och upphängda skyddsanordningar skall finnas om fordon måste passera under ledningarna.

3. *Inverkan av väderlek*

Arbetstagarna skall skyddas mot sådan inverkan av väderleken som kan inverka menligt på deras hälsa och säkerhet.

4. *Fallande föremål*

Arbetstagarna skall, så långt det är tekniskt möjligt, skyddas mot fallande föremål genom gemensamma skyddsåtgärder.

Material och utrustning skall placeras eller staplas så att de inte kan falla samman eller välta.

När det behövs skall det finnas täckta gångar på byggarbetsplatsen eller avspärningar som omöjliggör tillträde till riskområden.

5. *Fall från hög höjd*

5.1 Fall från hög höjd skall förebyggas, särskilt genom solida, tillräckligt höga skyddsräcken med minst en fotlist, en överledare och en mellanledare eller likvärdigt skydd.

5.2 I princip får arbete på hög höjd endast utföras med lämplig utrustning eller gemensamma skyddsanordningar som t.ex. skyddsräcken, plattformar eller skyddsnät.

Om sådan utrustning inte kan användas på grund av arbetets art skall tillträde ordnas på lämpligt sätt och säkerhetsseklar eller andra förankrade skyddsanordningar användas.

6. *Ställningar och stegar (*)*

6.1 Ställningar skall alltid utformas, byggas och underhållas på ett tillfredsställande sätt så att de inte rasar eller rör sig oavsiktligt.

6.2 Arbetsplattformar, gångar och trappor i ställningar skall konstrueras, dimensioneras, skyddas och användas så att arbetstagarna skyddas från fall och fallande föremål.

6.3 Ställningar skall kontrolleras av en kompetent person

- a) innan de tas i bruk,

(*) Denna punkt kommer att specificeras ytterligare inom ramen för ett kommande direktiv om ändring av direktiv 89/655/EEG som särskilt avser komplettering av punkt 3 i bilagan till det direktivet.

▼B

- b) därefter med regelbundna mellanrum,
  - c) efter varje ändring, period då de inte använts och efter det att de utsatts för oväder eller jordskalv eller annat som kan påverka deras hållfasthet eller stabilitet.
- 6.4 Stegar skall vara tillräckligt hållfasta och underhållas på ett ändamålsenligt sätt.
- De skall användas på rätt sätt, på lämpliga platser och för det ändamål de är avsedda för.
- 6.5 Flyttbara ställningar skall säkras så att de inte oavsiktligt förskjuts.
7. *Lyftdon (*)*
- 7.1 Lyftanordningar och lyftredskap inbegripet deras komponenter, tillbehör, förankringar och stöd skall
- a) vara ändamålsenligt utformade och konstruerade och tillräckligt hållfasta för den avsedda användningen,
  - b) installeras och användas på ett riktigt sätt,
  - c) hållas i funktionsdugligt skick,
  - d) kontrolleras och regelbundet genomgå provning och kontroll enligt gällande lagstiftning,
  - e) handhas av kvalificerad personal med ändamålsenlig utbildning.
- 7.2 På alla lyftanordningar och lyftredskap skall högsta tillåtna last vara tydligt angiven.
- 7.3 Lyftanordningar och lyftredskap får inte användas för annat än det avsedda ändamålet.
8. *Fordon och maskiner för schaktning och materialhantering (*)*
- 8.1 Samtliga fordon och maskiner för schaktning och materialhantering skall
- a) vara ändamålsenligt utformade och konstruerade, så långt möjligt enligt ergonomiska principer,
  - b) hållas väl funktionsdugliga,
  - c) användas på ett riktigt sätt.
- 8.2 Förare och operatörer av fordon och maskiner för schaktning och materialhantering skall ha särskild utbildning för ändamålet.
- 8.3 Förebyggande åtgärder skall vidtas för att säkerställa att fordon och maskiner för schaktning och materialhantering inte faller ned i schaktningsspropar eller vatten.
- 8.4 Då så krävs skall schaktnings- och materialhanteringsmaskiner vara utrustade med anordningar som skyddar föraren mot skador vid överrullning och mot fallande föremål.
9. *Installationer, maskiner och utrustning (*)*
- 9.1 Installationer, maskiner och utrustning, inklusive handverktyg med eller utan maskindrift, skall
- a) vara lämpligt utformade och konstruerade, så långt möjligt enligt ergonomiska principer,
  - b) hållas i väl funktionsdugligt skick,
  - c) endast användas för det slag av arbete de konstruerats för,
  - d) endast handhas av arbetstagare med tillfredsställande utbildning.
- 9.2 Installationer och utrustning under tryck skall kontrolleras och genomgå provning och kontroll enligt gällande lagstiftning.

(*) Denna punkt kommer att specificeras ytterligare inom ramen för ett kommande direktiv om ändring av direktiv 89/655/EEG som särskilt avser komplettering av punkt 3 i bilagan till det direktivet.

▼B

10. *Schaktgropar, brunnar, arbeten under jord, tunnlar och markarbeten*
- 10.1 Lämpliga säkerhetsåtgärder skall vidtas för schaktgropar, brunnar, arbeten under jord och tunnlar genom att
  - a) stödkonstruktioner eller slänthlutning utformas så att tillfredsställande säkerhet uppnås,
  - b) fallrisker för personer, material och föremål samt översvämningsrisker förebyggs,
  - c) tillräcklig ventilation säkerställs på samtliga arbetsplatser så att inandningsluften inte kan bli hälsoskadlig eller hälsofarlig,
  - d) arbetstagarna ges möjlighet att sätta sig i säkerhet vid brand, ras eller översvämning.
- 10.2 Innan schaktning påbörjas skall åtgärder vidtas för att lokalisera underjordiska ledningar och distributionssystem så att de risker som är förbundna med dem nedbringas till ett minimum.
- 10.3 Säkra leder till och från schaktningsområdet skall finnas.
- 10.4 Schaktmassor, material och fordonstrafik skall hållas på avstånd från schaktgropen. Om nödvändigt skall lämpliga spärningar upprättas.
11. *Rivningsarbeten*

Om rivningen av en byggnad eller anläggning kan medföra risker

  - a) skall lämpliga säkerhetsåtgärder vidtas och lämpliga arbetsmetoder och organisatoriska lösningar tillämpas,
  - b) får arbetet endast planeras och påbörjas om en kompetent person utövar tillsyn.
12. *Bärande konstruktioner av metall eller betong, formar och tunga prefabricerade element*
- 12.1 Bärande konstruktioner av metall eller betong, inklusive delar av dessa, formar, prefabricerade element eller tillfälliga stöd samt konterfort får endast monteras och nedmonteras under tillsyn av en kompetent person.
- 12.2 Lämpliga säkerhetsåtgärder skall vidtas för att skydda arbetstagarna mot risker som orsakas av övergående bräcklighet eller instabilitet hos en struktur.
- 12.3 Formar, tillfälliga stöd och konterfort skall utformas, utföras och underhållas så att de med säkerhet motstår de belastningar och påfrestningar de kan komma att utsättas för.
13. *Fångdammar och kassuner*
- 13.1 Fångdammar och kassuner skall vara
  - a) välbyggda och av lämpliga, solida material med tillräcklig hållfasthet,
  - b) försedda med nödvändig utrustning för att ge arbetstagarna skydd vid ras eller översvämning.
- 13.2 Fångdammar och kassuner får endast byggas, installeras, ändras eller nedmonteras under tillsyn av en kompetent person.
- 13.3 Fångdammar och kassuner skall inspekteras regelbundet av en kompetent person.
14. *Arbeten på tak*
- 14.1 Om det är nödvändigt för att undanröja en fara eller om höjd eller lutning överskrider medlemsstaternas gränsvärden, skall gemensamma skyddsåtgärder vidtas mot fallrisken för arbetstagare samt risker med nedfallande verktyg eller andra föremål eller material.
- 14.2 Om arbetstagare måste arbeta på eller i närheten av ett tak eller någon annan yta av icke-genomtrampningssäkert material, skall säkerhetsåtgärder vidtas så att de inte oavsiktligt kommer att beträda den icke-genomtrampningssäkra ytan eller faller till marken.